

2 Corinthians

The purpose of this apparatus is to show all variation within **Family 35**, as identified by a complete collation of the following twenty-seven representative MSS—18, 35, 141, 201, 204, 386, 444, 824, 928, 986, 1072, 1075, 1249, 1548, 1637, 1725, 1740, 1855, 1864, 1865, 1892, 1897, 2352, 2466, 2554, 2587 and 2723. The first reading is that of the family and represents the vote of all the collated MSS (listed above) that are not identified as having a variant. It goes without saying that the base text is that of the family archetype, empirically determined. 2554 has no variants.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β—f35.variants¹

[Opening considerations]

[Greeting]

1.1 Παυλος, αποστολος Ιησου Χριστου δια θεληματος Θεου, και Τιμοθεος ο αδελφος, τη εκκλησια του Θεου τη ουση εν Κορινθω, συν τοις ἁγιοις πασιν τοις ουσιν εν ὀλη τη Αχαια: 2 Χαρις ὑμιν και ειρηνη απο² Θεου Πατρος ἡμων και Κυριου Ιησου Χριστου.

[Praise for deliverance]

3 Ευλογητος ο Θεος και Πατηρ του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου, ο Πατηρ των οικτιρμων και Θεος πασης παρακλησεως, 4 ο παρακαλων ἡμας επι παση τη³ θλιψει ἡμων, εις το δυνασθαι ἡμας παρακαλειν τους εν παση θλιψει, δια της παρακλησεως ἡς παρακαλουμεθα αυτοι ὑπο του Θεου. 5 Ὅτι καθως περισσευει τα παθηματα του Χριστου εις ἡμας, οὕτως δια του Χριστου περισσευει και ἡ παρακλησις ἡμων. 6 Ειτε δε θλιβομεθα, ὑπερ της ὑμων⁴ παρακλησεως και σωτηριας, της ενεργουμενης εν ὑπομονη των αυτων⁵ παθηματων ὧν και ἡμεις πασχομεν 7 (και, ἡ ελπις ἡμων βεβαια ὑπερ ὑμων)· ειτε παρακαλουμεθα, ὑπερ της ὑμων παρακλησεως και σωτηριας, ειδοτες οτι ὡσπερ κοινωνοι εστε των παθηματων, οὕτως και της παρακλησεως.

8 Ου γαρ θελομεν ὑμας αγνοειν, αδελφοι, ὑπερ της θλιψεως ἡμων της γενομενης ἡμιν εν τη Ασια: οτι καθ' ὑπερβολην εβαρηθημεν, ὑπερ δυναμιν, ὡστε εξαπορηθηναι ἡμας και του ζην. 9 Αλλα⁶ αυτοι εν ἑαυτοις το αποκριμα του θανατου εσχηκαμεν, ἵνα μη πεποιθοτες ὡμεν εφ' ἑαυτοις, αλλ' επι τω Θεω τω εγειροντι τους νεκρους· 10 ὅς εκ τηλικουτου θανατου⁷ ερρυσατο ἡμας, και ῥυεται, εις ὃν ηλπικαμεν οτι και ετι⁸ ῥυσεται, 11 συνυπουργουντων και ὑμων ὑπερ ἡμων τη δετησει· ἵνα εκ πολλων προσωπων το εις ἡμας⁹ χαρισμα δια πολλων ευχαριστηθῃ, ὑπερ ὑμων.

[A change of plans]

12 Ἡ γαρ καυχησις ἡμων αὐτη εστιν: το μαρτυριον της συνειδησεως ἡμων, οτι εν ἀπλοτητι και εἰλικρινεια¹⁰ Θεου, ουκ εν σοφια σαρκικη αλλ' εν χαριτι Θεου, ανεστραφημεν εν τω κοσμῳ, περισσοτερος δε προς ὑμας. 13 Ου γαρ αλλα γραφομεν¹¹ ὑμιν αλλ' ἡ ἄ αναγιγνωσκετε ἡ¹² και επιγιγνωσκετε, ελπιζω δε οτι και¹³ ἕως τελους επιγνωσεσθε 14 (καθως και επεγνωτε ἡμας απο μερους) οτι καυχημα ὑμων εσμεν, καθαπερ και ὑμεις ἡμων, εν τη ἡμερα του¹⁴ Κυριου Ιησου.

¹ Both the Text and the apparatus are the responsibility of Wilbur N. Pickering, ThM PhD, ©.

² 986 is missing a folio, 1:2^b-19^a.

³ τη || --- 1892,2466

⁴ ὑμων || ἡμων 386

⁵ αυτων 824^c || αυτου [30%] 1249,1892 || --- 824

⁶ αλλα || αλλ [10%] 1892

⁷ τηλικουτου θανατου || τηλικουτων θανατων 1892

⁸ ετι || --- [5%] 201

⁹ ημας || υμας 1740

¹⁰ εἰλικρινεια || ειλικρινεια [60%] 201

¹¹ γραφομεν || γραφωμεν 141

¹² η || --- 386

¹³ οτι και || ~ 21 1548

¹⁴ του || του του 1892 (end of line & beginning of next)

2 Corinthians

15 Και ταυτη τη πεποιθησει εβουλομην προς υμας ελθειν¹ το προτερον (ινα δευτεραν χαριν εχητε), 16 και δι' υμων διελθειν εις Μακεδονιαν, και παλιν απο Μακεδονιας ελθειν προς υμας, και υφ' υμων προπεμφθησθαι εις την Ιουδαιαν. 17 Τουτο ουν βουλευομενος,² μητι αρα τη ελαφρια εχρησαμην? `Η ἂν βουλευομαι, κατα σαρκα βουλευομαι, ινα ἢ παρ' εμοι το 'ναι, ναι' και το 'ου, ου'? 18 Πιστος δε ὁ Θεος ὅτι ὁ λογος ἡμων ὁ προς υμας ουκ εγενετο 'ναι' και 'ου', 19 ὁ γαρ του Θεου Υἱος, Ιησους Χριστος, ὁ εν υμιν δι' ἡμων κηρυχθεις—δι' εμου και Σιλουανου και Τιμοθεου—ουκ εγενετο 'ναι' και 'ου'. Αλλα, 'ναι' εν αυτω γεγονεν, 20 ὅσαι γαρ επαγγελιαι Θεου, εν αυτω το³ 'ναι'· και εν αυτω το⁴ 'αμην', τω Θεω προς δοξαν δι' ἡμων. 21 Ὁ δε βεβαιων ἡμας συν υμιν εις Χριστον, και χριστας ἡμας, Θεος, 22 ὁ και σφραγισαμενος ἡμας και δους τον αρραβωνα του Πνευματος εν ταις καρδιαις ἡμων.

[The change explained]

23 Εγω δε, μαρτυρα τον Θεον επικαλουμαι, επι την εμην ψυχην, ὅτι φειδομενος υμων⁵ ουκετι ηλθον εις Κορινθον. 24 (Ουχ ὅτι κυριευομεν υμων της πιστεως, αλλα συνεργοι εσμεν της χαρας υμων, τη γαρ πιστει ἐστήκατε.) 2.1 Εκρινα δε εμαυτω τουτο, το μη παλιν εν λυπη προς υμας ελθειν. 2 Ει γαρ εγω λυπω υμας, και τίς εστιν ὁ ευφραινων με, ει μη ὁ λυπουμενος ἐξ εμου? 3 Και εγραψα υμιν τουτο αυτο ινα μη, ελθων, λυπην εχω ἀφ' ὧν εδει με χαιρειν, πεποιθως επι παντας υμας ὅτι ἡ εμῃ χαρᾷ παντων υμων⁶ εστιν.

[About the first letter]

4 Εκ γαρ πολλης θλιψεως και συνοχης καρδιας εγραψα υμιν, δια πολλων δακρυων, ουχ ινα λυπηθητε, αλλα την αγαπην ινα γνωτε ἢν εχω περισσοτερος εις υμας. 5 Ει δε τις λελυπηκεν, ουκ εμε λελυπηκεν, αλλα απο μερους (ινα μη επιβαρω) παντας υμας. 6 Ἴκανον τω τοιουτω ἡ επιτιμια⁷ αὐτῆ ἢ ὑπο των πλειονων, 7 ὥστε, τουναντιον, μαλλον υμας χαρισασθαι και παρακαλεσαι, μη πως τη περισσοτερα λυπη καταποθη ὁ τοιουτος. 8 Διο παρακαλω υμας κυρωσαι εις αυτον αγαπην.

9 Εις τουτο γαρ και εγραψα: ινα γνω την δοκιμην υμων, ει εις παντα ὑπηκοοι εστε. 10 Ὡ δε τι χαριζεσθε, και εγω· και γαρ εγω, ει τι κεχαρισμαι ὧ, κεχαρισμαι δι' υμας εν προσωπω Χριστου, 11 ινα μη πλεονεκτηθωμεν ὑπο του Σατανα, ου γαρ αυτου τα νοηματα αγνοουμεν.

[An afterthought]

12 Ελθων δε⁸ εις την⁹ Τρωαδα εις το ευαγγελιον του Χριστου, και θυρας μοι ανεωγμενης εν Κυριω, 13 ουκ εσχικα ανεσιν τω πνευματι μου, τω μη εὔρειν με ἴτιον τον αδελφον μου· αλλα αποταξαμενος αυτοις εξηλθον εις Μακεδονιαν.

[We have a glorious ministry]

[A fragrance of life]

2.14 Τω δε Θεω χαρις τω παντοτε θριαμβευοντι ἡμας εν τω Χριστω, και την οσμην της γνωσεως αυτου φανερουντι δι' ἡμων εν παντι τοπω. 15 Ὅτι Χριστου ευωδια εσμεν τω Θεω, εν τοις σωζομενοις και εν τοις απολλυμενοις—16 οἷς μεν οσμη θανατου εις θανατον, οἷς δε οσμη ζωης εις ζωην—και προς ταυτα τίς ἴκανος? 17 Ου γαρ εσμεν ὡς οἱ λοιποί,¹⁰ καπηλευοντες τον λογον του Θεου· ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινειας,¹¹ ἀλλ' ὡς εκ Θεου κατενωπιον του Θεου, εν Χριστω λαλουμεν.

¹ προς υμας ελθειν || ~ 312 (61.1%) 1892

² βουλευομενος 1548^c || βουλομενος [20%] 201,204,824,1548,1725,1897

³ το 18,35,201,386,604,824,986,1072,1075,1100,1503,1637^c,1732,1740,1864^c,1865,1892,2352,2466,2554,2723^c
τω [10%] 35^c,204,928,1249,1548,1637,1725,1855,1864,1897,2466^c,2587,2723 || --- 141,444

⁴ Ditto (except that 2466 got it wrong this time).

⁵ υμων 986^c || ημων 986

⁶ υμων || ημων 1892

⁷ επιτιμια || επιτιμησις 328,928,1249,1855

⁸ δε || γαρ 1892

⁹ την || --- 1865 (from one page to the next)

¹⁰ λοιποί || πολλοί (46.2%) 141^c

¹¹ εἰλικρινειας || ειλικρινειας [58%] 201,1865

2 Corinthians

[An aside]

(3.1 Αρχομεθα παλιν εαυτους συνιστανειν? ¹Ει μη χρῆζομεν,² ὡς τινες, συστατικων επιστολων προς υμας ἢ ἐξ υμων συστατικων? 2 Ἡ επιστολη ἡμων³ υμεις εστε, εγγεγραμμενη⁴ εν ταις καρδιαις ἡμων, γινωσκομενη και αναγιγνωσκομενη ὑπο παντων ανθρωπων· 3 φανερουμενοι ὅτι εστε επιστολη Χριστου, διακονηθεισα ὑφ' ἡμων, εγγεγραμμενη ου μελανι αλλα Πνευματι Θεου ζωντος, ουκ εν πλαξιν λιθιναις αλλ' εν πλαξιν καρδιαις σαρκιναις.)

[Competent ministers]

4 Πεποιθησιν δε τοιαυτην εχομεν δια του Χριστου προς τον Θεον. 5 Ουχ ὅτι ικανοι εσμεν αφ' εαυτων λογισασθαι τι ὡς ἐξ εαυτων, αλλ' ἡ ικανοτης ἡμων εκ του Θεου—6 ὃς και ικανωσεν ἡμας διακονους καινης διαθηκης· ου γραμματος, αλλα Πνευματος, το γαρ γραμμα αποκτενει,⁵ το δε Πνευμα ζωοποιει.

[A greater glory]

7 Ει δε ἡ διακονια του θανατου, εν γραμμασιν εντετυπωμενη εν λιθοις, εγενηθη εν δοξῃ—ὥστε μη δυνασθαι ατεινσαι τους υιους Ισραηλ εις⁶ το προσωπον Μωυσεος δια την δοξαν του προσωπου αυτου (την καταργουμενην)—8 πως ουχι μαλλον ἡ διακονια του Πνευματος εσται εν δοξῃ? 9 Ει γαρ ἡ διακονια της κατακρισεως δοξα, πολλω μαλλον περισσευει⁷ ἡ διακονια της δικαιοσυνης εν δοξῃ! 10 Και γαρ ου δεδοξασται το δεδοξασμενον εν τουτω τω μερει, εινεκεν της ὑπερβαλλουσης δοξης—11 Ει γαρ το καταργουμενον δια δοξης, πολλω μαλλον το μενον εν δοξῃ.

12 Εχοντες ουν τοιαυτην ελπιδα, πολλη παρρησια χρωμεθα—13 και ου καθαπερ Μωυσης, ετιθει καλυμμα επι το προσωπον εαυτου, προς το μη ατεινσαι τους υιους Ισραηλ εις το τελος του καταργουμενου.⁸ 14 Αλλ', επωρωθη τα νοηματα αυτων, αχρι γαρ της σημερον το αυτο καλυμμα επι τη αναγνωσει της Παλαιας Διαθηκης μνει μη ανακαλυπτομενον, ὅτι εν Χριστω καταργεεται. 15 Αλλ' ἕως σημερον, ἡνικα αναγιγνωσκειται Μωυσης,⁹ καλυμμα¹⁰ επι την καρδιαν αυτων κειται. 16 Ἡνικα δ' αν επιστρεψη προς Κυριον, περιαιρειται το καλυμμα. 17 Ὁ δε Κυριος το Πνευμα εστιν· οὐδ' δε το Πνευμα Κυριου, εκει ελευθερια. 18 Ἡμεις δε παντες, ανακεκαλυμμενω προσωπω την δοξαν Κυριου κατοπτριζομενοι, την αυτην εικονα μεταμορφουμεθα απο δοξης εις δοξαν, καθαπερ απο Κυριου Πνευματος.

[But it isn't easy]

4.1 Δια τουτο, εχοντες την διακονιαν ταυτην, καθως ηληθημεν, ουκ εκκακουμεν. 2 Αλλα,¹¹ απειπαμεθα τα κρυπτα της αισχυνης, μη περιπατουντες εν πανουργια μηδε δολουντες τον λογον του Θεου, αλλα τη φανερωσει της αληθειας συνιστωντες εαυτους προς πασαν συνειδησιν ανθρωπων,¹² ενωπιον του Θεου. 3 Ει δε και εστιν κεκαλυμμενον το ευαγγελιον ἡμων,¹³ εν τοις απολλυμενοις εστιν κεκαλυμμενον, 4 εν οἷς ὁ θεος του αιωνος τουτου ετυφλωσεν τα νοηματα των απιστων, εις το μη αυγασαι αυτοις τον φωτισμον του ευαγγελιου της δοξης του Χριστου, ὃς εστιν εικων του Θεου.

5 Ου γαρ εαυτους κηρυσσομεν, αλλα Χριστον Ιησουν Κυριον, εαυτους δε δουλους υμων δια Ιησουν· 6 ὅτι ὁ Θεος ὁ ειπων εκ σκοτους φως λαμψαι ὃς ελαμψεν εν ταις καρδιαις ἡμων προς φωτισμον της γνωσεως της δοξης του Θεου εν προσωπω Ιησου Χριστου. 7 Εχομεν

¹ ει || η [20%] 204,928°;1548°;1897

² χρῆζομεν || χριζομεν [8%] 201

³ ημων || υμων 1740

⁴ εγγεγραμμενη || γεγραμμενη 1892

⁵ αποκτενει 1864° || αποκτεινει [35%] 35,1864,2723

⁶ εις || --- 1892

⁷ περισσευει || περισσεουσει [3%] 1072

⁸ καταργουμενου || κατουργουμενου 1637

⁹ μωυσης 2587° || μωυσης [60%] 2587

¹⁰ καλυμμα || καλλυμμα 1725

¹¹ αλλα || αλλ [20%] 1637

¹² ανθρωπων || --- 386

¹³ ημων || --- 1892

2 Corinthians

δε τον θησαυρον τουτον εν οστρακινοις σκευεσιν, ινα η υπερβολη της δυναμεως η του Θεου και μη εξ ημων—8 εν παντι θλιβομενοι, αλλ' ου στενοχωρουμενοι· απορουμενοι, αλλ' ουκ εξαπορουμενοι· 9 διωκομενοι, αλλ' ουκ εγκαταλειπομενοι· καταβαλλομενοι, αλλ' ουκ απολλυμενοι· 10 παντοτε την νεκρωσιν του Κυριου Ιησου εν τω σωματι περιφεροντες, ινα και η ζωη του Ιησου εν τω σωματι ημων φανερωθη. 11 Αει γαρ ημεις, οι ζωντες, εις θανατον παραδιδομεθα δια Ιησουν, ινα και η ζωη του Ιησου φανερωθη εν τη θνητη σαρκι ημων. 12 Ωστε, ο μεν θανατος εν ημιν ενεργειται, η δε ζωη εν υμιν.

[Momentary affliction, eternal glory]

13 Εχοντες δε το αυτο πνευμα της πιστεως, κατα το γεγραμμενον, “Επιστευσα· διο ελαλησα”, και ημεις πιστευομεν, διο και λαλουμεν, 14 ειδοτες οτι ο εγειρας τον Κυριον Ιησουν, και ημας δια Ιησου εγερει¹ και παραστησει συν υμιν.² 15 Τα γαρ παντα δι' υμας, ινα η χαρις πλεονασασα δια των πλειονων την ευχαριστιαν περισσευση³ εις την δοξαν του Θεου.

16 Διο ουκ εκκακουμεν—αλλ' ει και ο εξω ημων ανθρωπος διαφθειρεται, αλλ' ο εσωθεν ανακαινιουται ημερα και ημερα—17 το γαρ παραυτικα ελαφρον της θλιψεως ημων καθ' υπερβολην εις υπερβολην αιωνιον βαρος δοξης κατεργαζεται ημιν, 18 μη σκοπουντων ημων τα βλεπομενα, αλλα τα μη βλεπομενα· τα γαρ βλεπομενα προσκαιρα, τα δε μη βλεπομενα αιωνια.

[We live by faith]

5.1 Οιδαμεν γαρ οτι εαν η επιγειος ημων οικια του σκηνους καταλυθη, οικοδομην εκ Θεου εχομεν⁴ (οικιαν αχειροποιητον), αιωνιον εν τοις ουρανοις. 2 Και γαρ εν τουτω στεναζομεν, το οικητηριον ημων το εξ ουρανου επενδυσασθαι επιποθουντες· 3 ει γε και ενδυσαμενοι ου γυμνοι ευρεθησομεθα. 4 Και γαρ οι οντες εν τω σκηνει στεναζομεν βαρουμενοι—εφ' ω ου θελομεν εκδυσασθαι, αλλ' επενδυσασθαι· ινα καταποθη το θνητον υπο της ζωης.

5 Ο δε κατεργασαμενος ημας εις αυτο τουτο Θεος, ο και δους ημιν τον αρραβωνα του Πνευματος. 6 Θαρρουντες ουν παντοτε, και ειδοτες οτι ενδημουντες εν τω σωματι εκδημουμεν απο του Κυριου 7—δια πιστεως γαρ περιπατουμεν, ου δια ειδους—8 θαρρουμεν⁵ δε και ευδοκουμεν μαλλον εκδημησαι εκ του σωματος και ενδημησαι προς τον Κυριον. 9 Διο και φιλοτιμουμεθα (ειτε ενδημουντες ειτε εκδημουντες) ευαρεστοι αυτω ειναι. 10 Τους γαρ παντας ημας φανερωθηναι δει εμπροσθεν του βηματος του Χριστου, ινα κομισηται εκαστος τα δια του σωματος, προς α επραξεν, ειτε αγαθον ειτε κακον. 11 Ειδοτες ουν τον φοβον του Κυριου, ανθρωπους πειθομεν.

[Why Christ died]

Θεω δε πεφανερωμεθα· ελπίζω δε και εν ταις συνειδησεσιν υμων πεφανερωσθαι. 12 Ου γαρ παλιν εαυτους συνιστανομεν υμιν, αλλα αφορμην διδοντες υμιν καυχηματος υπερ ημων, ινα εχητε προς τους εν προσωπω καυχωμενους και ου καρδια.

13 Ειτε γαρ εξεστημεν, Θεω· ειτε σωφρονουμεν, υμιν. 14 Η γαρ αγαπη του Χριστου συνεχει ημας, κριναντας τουτο: οτι ει⁶ εις υπερ παντων απεθανεν, αρα οι παντες απεθανον· 15 και υπερ παντων απεθανεν ινα οι ζωντες μηκετι εαυτοις ζωσιν, αλλα τω υπερ παντων⁷ αποθανοντι και εγερθεντι.

[We are Christ's ambassadors]

16 Ωστε, ημεις απο του νυν ουδενα οιδαμεν κατα σαρκα—ει δε και⁸ εγνωκαμεν κατα σαρκα Χριστον, αλλα νυν ουκετι γνωσκομεν⁹—17 ωστε, ει τις εν Χριστω, καινη κτισις· τα αρχαια παρηλθεν· ιδου, γεγονεν καινα τα παντα! 18 Τα δε παντα εκ του Θεου του

¹ δια ιησου εγειρει 986° || ~ 312 986

² υμιν || ημιν [15%] 2466

³ περισσευση || περισσευση [9%] 1637

⁴ εκ θεου εχομεν || ~ 312 141,2587

⁵ θαρρουμεν || θαρουμεν 1548

⁶ ει || --- [50%] 986,1637,1892

⁷ παντων || αυτων [55%] 141°,1892

⁸ και 1892° || --- 1892

⁹ γνωσκομεν || γνωσκωμεν 201

2 Corinthians

καταλλαξαντος ἡμας ἑαυτω δια Ιησου Χριστου και δοντος ἡμιν την διακονιαν της καταλλαγης, 19 ὡς ὅτι Θεος ἦν εν Χριστω κοσμον καταλασσω¹ ἑαυτω, μη λογιζομενος αυτοις τα παραπτωματα αυτων, και θεμενος² ἡμιν τον λογον της καταλλαγης.

20 Ὑπερ Χριστου ουν πρεσβευομεν, ὡς του Θεου παρακαλουντος δι' ἡμων. Δεομεθα³ ὑπερ Χριστου: καταλλαγητε τω Θεω! 21 Τον γαρ μη γνοντα ἁμαρτιαν, ὑπερ ἡμων ἁμαρτιαν εποιησεν, ἵνα ἡμεις γενωμεθα δικαιοσυνη Θεου εν αυτω. 6.1 Συνεργουντες δε και παρακαλουμεν μη εις κενον⁴ την χαριν του Θεου δεξασθαι ὑμας, 2 λεγει γαρ: “Καιρω δεκτω επηκουσα σου, και εν ἡμερα σωτηριας εβοηθησα σοι”. Ἴδου, νυν καιρος ευπροσδεκτος· ἴδου, νυν ἡμερα σωτηριας!

[What it costs to be Christ's ambassadors]

(3 μηδεμιαν εν μηδενι διδοντες⁵ προσκοπην, ἵνα μη μωμηθη⁶ ἡ διακονια· 4 ἀλλ' εν παντι συνιστωντες ἑαυτους ὡς Θεου διακονοι εν ὑπομονη πολλῇ—εν θλιψεσιν, εν αναγκαις, εν στενοχωριας, 5 εν πληγαις, εν φυλακαις, εν ακαταστασιαις, εν κοποις, εν αργυρυνιαις, εν νηστειαις· 6 εν ἀγνωτητι, εν γνωσει, εν μακροθυμια, εν χρηστοτητι, εν Πνευματι Ἁγιω, εν αγαπη ανυποκριτω, 7 εν λογω αληθειας, εν δυναμει Θεου, δια των ὄπλων της δικαιοσυνης των δεξιων και⁷ αριστερων· 8 δια δοξης και ατιμιας, δια δυσφημιας και ευφημιας· ὡς πλανοι και αληθεις, 9 ὡς αγνοουμενοι και επιγνωσκομενοι, ὡς αποθνησκοντες και ἴδου ζωμεν, ὡς παιδευομενοι και μη θανατουμενοι· 10 ὡς λυπουμενοι αει δε χαιροντες, ὡς πτωχοι πολλους δε πλουτιζοντες, ὡς μηδεν εχοντες και παντα κατεχοντες!)

[an aside]

11 Το στομα ἡμων ανεωγεν προς ὑμας, Κορινθιοι, ἡ καρδια ἡμων πεπλατυνται.⁸ 12 Ου στενοχωρεισθε εν ἡμιν,⁹ στενοχωρεισθε δε εν τοις σπλαγχνοις ὑμων. 13 Την δε αυτην αντιμισθιαν (ὡς τεκνοις λεγω), πλατυνητε και ὑμεις.

[Separation is a 'must']

14 Μη γινεσθε ἑτεροζυγουντες απιστοις· τίς γαρ μετοχη δικαιοσυνη και ανομια? Τίς δε κοινωνια φωτι προς σκοτος? 15 Τίς δε συμφωνησις Χριστω προς Βελιαρ? Ἡ τίς μερις πιστω μετα απιστου? 16 Τίς δε συγκαταθεσις ναω Θεου μετα ειδωλων? Ὑμεις γαρ ναος Θεου εστε¹⁰ ζωντος, καθως ειπεν ὁ Θεος ὅτι: “Ἐνοικησω εν αυτοις και εμπεριπατησω· και εσομαι αυτων Θεος και αυτοι εσονται μοι λαος.” 17 Διο “Ἐξέλθετε εκ μεσου αυτων και αφορισθητε”, λεγει Κυριος, “και ακαθαρτου μη ἄπτεσθε· καγω εισδεξομαι ὑμας.” 18 Και, “Ἐσομαι ὑμιν εις Πατερα, και ὑμεις¹¹ εσεσθε μοι εις υἱους και θυγατερας, λεγει Κυριος Παντοκρατωρ.”

7.1 Ταυτας ουν εχοντες τας επαγγελιας, αγαπητοι, καθарισωμεν ἑαυτους απο παντος μολυσμου¹² σαρκος και πνευματος, επιτελουντες ἁγιωσυνην εν φοβω Θεου.

[Titus, and the first letter]

[Introduction]

7.2 Χωρησατε ἡμας· ουδενα ηδικησαμεν, ουδενα εφθειραμεν, ουδενα επλεονεκτησαμεν. 3 Ου προς κατακρισιν λεγω, προειρηκα γαρ ὅτι εν ταις καρδιας ἡμων εστε, εις το συναποθανειν και συζην. 4 Πολλη μοι παρρησια προς ὑμας· πολλη μοι καυχησις ὑπερ ὑμων. Πεπληρωμαι τη παρακλησει, ὑπερπερισσευομαι τη χαρα επι παση τη¹³ θλιψει ἡμων.¹

¹ καταλασσω || καταλασσω [20%] 201,1892

² θεμενος || 1 εν [55%] 141

³ δεομεθα || 1 ουν 328,928,1249,1855

⁴ κενον || καινον 1897

⁵ διδοντες || διδοντος 1897^v

⁶ μωμηθη || μωθη 1897

⁷ και || 1 των [8%] 1892

⁸ πεπλατυνται 35^v || πεπλατυται [8%] 35

⁹ ημιν || υμιν 986

¹⁰ εστε || --- 18

¹¹ υμεις || υμιν 2587

¹² μολυσμου || μολισμου 1725

¹³ τη || --- 18

2 Corinthians

[Enter Titus]

5 Και γαρ, ελθοντων ἡμων εις Μακεδονιαν ουδεμιαν εσχηκεν ανεσιν ἢ σαρξ ἡμων, αλλ' εν παντι θλιβομενοι—εξωθεν μαχαι, εσωθεν φοβοι. 6 Αλλ' ὁ παρακαλων τους ταπεινους παρεκαλεσεν ἡμας, ὁ Θεος,² εν³ τη παρουσια Τιτου· 7 ου μονον δε εν τη παρουσια αυτου, αλλα και εν τη παρακλησει ἢ παρεκληθη εφ' ὑμιν, αναγγελων⁴ ἡμιν την ὑμων επιποθσιν, τον ὑμων οδυρμον, τον ὑμων ζηλον ὑπερ εμου, ὡστε με μαλλον χαρηται.

[The effect of the first letter]

8 Ὅτι ει και ελυπησα ὑμας εν τη επιστολη, ου μεταμελομαι (ει και μετεμελομη), βλεπω γαρ ὅτι ἡ επιστολη εκεινη, ει και προς ὦραν, ελυπησεν ὑμας. 9 Νυν χαιρω, ουχ ὅτι ελυπηθητε, αλλ' ὅτι ελυπηθητε εις μετανοιαν. Ελυπηθητε γαρ κατα Θεον, ἵνα εν μηδενι ζημιωθητε εξ ἡμων. 10 Ἡ γαρ κατα Θεον λυπη μετανοιαν εις σωτηριαν αμεταμελητον κατεργαζεται, ἡ δε του κοσμου λυπη θανατον κατεργαζεται.

11 Ἴδου γαρ αυτο τουτο, το κατα Θεον λυπηθηται ὑμας, ποσην⁵ κατειργασατο ὑμιν σπουδην—αλλα απολογιαν, αλλα αγανακτησιν, αλλα φοβον, αλλ'⁶ επιποθσιν, αλλα ζηλον, αλλ'⁷ εκδικησιν! Εν παντι συνεστησατε⁸ ἑαυτους ἄγνους ειναι εν τω πραγματι. 12 Αρα ει και εγραψα ὑμιν, ουχ εινεκεν του αδικησαντος, ουδε εινεκεν του αδικηθεντος, αλλ' εινεκεν του φανερωθηναι την σπουδην⁹ ὑμων¹⁰ την ὑπερ ἡμων¹¹ προς ὑμας,¹² ενωπιον του Θεου. 13 Δια τουτο παρακεκλημεθα.

[Titus again]

Επι τη παρακλησει ὑμων, περισσοτερος δε μαλλον εχαρημεν επι τη χαρα Τιτου, ὅτι αναπεπαυται το πνευμα αυτου απο παντων ὑμων. 14 Ὅτι ει τι αυτω ὑπερ ὑμων κεκαυχημαι, ου κατησχυνθην, αλλ' ὡς παντα εν αληθεια ελαλησαμεν ὑμιν, οὕτως και ἡ καυχησις ἡμων ἢ επι Τιτου¹³ αληθεια εγενηθη. 15 Και, τα σπλαγχνα αυτου¹⁴ περισσοτερος εις ὑμας εστιν, αναμιμησκομενου¹⁵ την παντων ὑμων ὑπακοην, ὡς μετα φοβου και τρομου εδεξασθε αυτον. 16 Χαιρω¹⁶ ὅτι εν παντι θαρρω εν ὑμιν.

[The collection for the church in Jerusalem]

[The Macedonian example]

8.1 Γνωριζομεν¹⁷ δε ὑμιν, αδελφοι, την χαριν του Θεου την δεδομενην εν ταις εκκλησιαις της Μακεδονιας, 2 ὅτι εν πολλη δοκιμη θλιψεως ἢ περισσεια της χαρας αυτων και ἡ κατα βαθους πτωχεια αυτων επερисσευσεν εις τον πλουτον της ἀπλοτητος αυτων. 3 Ὅτι κατα δυναμιν, μαρτυρω, και ὑπερ δυναμιν, αυθαιρετοι, 4 μετα πολλης παρακλησεως δεομενοι ἡμων την χαριν και την κοινωνιαν της διακονιας της εις τους ἄγιους δεξασθαι ημας 5—και ου καθως ηλπισαμεν, αλλ' ἑαυτους εδωκαν πρωτον τω Κυριω (και ἡμιν, δια θεληματος Θεου), 6 εις το παρακαλεσαι ἡμας Τιτον, ἵνα καθως προειρηξατο, οὕτως και επιτελεση εις ὑμας και¹⁸ την χαριν ταυτην. 7 Αλλ' ὡσπερ εν παντι περρισευετε—πιστει και λογω και

¹ ἡμων || ὑμων [8%] 1892

² ο θεος || --- 1892^c

³ εν || επι 1892

⁴ αναγγελων 141^c || αναγγελων [6%] 141,1892

⁵ ποσην || ποσιν 1548

⁶ αλλ || αλλα [73%] 1892

⁷ αλλ || αλλα [50%] 141

⁸ συνεστησατε || συνεστηκατε 2466

⁹ σπουδην || 1 ης 35^c || 1 η 928^c (both above the line, but with no string of dots to indicate an insertion)

¹⁰ ὑμων || ἡμων [8%] 328,1503,1548,1725,1732^{alt},1855^c,1876,2466^c

¹¹ ἡμων || ὑμων [14%] 204,328,928^c,1548,1725,1732^{alt},1855^c,1876,1897,2466,2587^c

¹² ὑμας 928^c,1855^c,2587^c || ημας 386,928,1249,1855,2587

¹³ τιτου || 1 εν 141

¹⁴ αυτου || αυτω 386

¹⁵ αναμιμησκομενου || αναμημησκομενου 201

¹⁶ χαιρω || χαιρωω 1548

¹⁷ γνωριζομεν || γνωριζωμεν 1548 || γνωριζω [23%] 201

¹⁸ και || --- 1892

2 Corinthians

γνωσει και παση σπουδη και τη εξ υμων εν ημιν αγαπη—ινα και εν ταυτη τη χαριτι περισσευητε.

[Christ's example]

8 Ου κατ' επιταγην λεγω, αλλα δια της ετερων σπουδης και το της υμετερας αγαπης γησιον δοκιμαζων. 9 Γινωσκετε γαρ την χαριν του Κυριου ημων Ιησου Χριστου, οτι δι' ημας¹ επτωχευσει, πλουσιος ων, ινα υμεις τη εκεινου πτωχεια πλουτησητε.² 10 Και γνωμην εν τουτω διδωμι (τουτο γαρ υμιν συμφερει,³ οιτινες ου μονον το⁴ ποιησαι αλλα και το θελειν προειηρασθε απο περυσι): 11 νυνι δε και το ποιησαι επιτελεσατε—οπως καθαπερ η προθυμια του θελειν, ουτως και το επιτελεσαι—εκ του εχειν 12 (ει⁵ γαρ η⁶ προθυμια προκειται, καθο εαν εχη τις, ευπροσδεκτος, ου καθο ουκ εχει). 13 Ου γαρ ινα αλλοις ανεσις, υμιν δε θλιψις, 14 αλλ' εξ ισοτητος—εν τω νυν καιρω το υμων περισσευμα εις το εκεινων υστερημα, ινα και το εκεινων περισσευμα γενηται εις το υμων υστερημα—οπως γενηται ισοτης· 15 καθως γεγραπται: “Ο το πολυ ουκ επλεονασεν, και ο⁷ το ολιγον ουκ ηλαττωησεν.”⁸

[When handling money, avoid criticism]

16 Χαρις δε τω Θεω τω διδοντι⁹ την αυτην σπουδην υπερ υμων εν τη καρδια Τιτου· 17 οτι την μεν παρακλησιν εδεξατο, σπουδαιοτερος δε υπαρχων, αυθαιρετος εξηλθεν προς υμας. 18 Συνεπεμψαμεν δε μετ' αυτου τον αδελφον ου¹⁰ επαινος εν τω ευαγγελιω δια πασων των εκκλησιων· 19 ου μονον δε—αλλα και χειροτονηθεις υπο των εκκλησιων συνεκδημος ημων συν τη χαριτι ταυτη, τη διακονουμενη υφ' ημων προς την αυτου του Κυριου δοξαν, και προθυμιαν ημων, 20 στελλομενοι τουτο, μη τις ημας¹¹ μωμησηται εν τη αδροτητι¹² ταυτη τη διακονουμενη υφ' ημων· 21 προνοουμενοι καλα, ου μονον ενωπιον Κυριου αλλα και ενωπιον ανθρωπων. 22 Συνεπεμψαμεν δε αυτοις τον αδελφον ημων ον εδοκιμασαμεν εν πολλοις πολλακις σπουδαιον οντα, νυνι δε πολυ σπουδαιοτερον, πεποιθησει πολλη τη εις υμας. 23 Ειτε υπερ Τιτου, κοινωνος εμος και εις υμας συνεργος· ειτε αδελφοι ημων, αποστολοι εκκλησιων, δοξα Χριστου. 24 Την ουν ενδειξιν της αγαπης υμων (και ημων καυχησης υπερ υμων) εις αυτους¹³ ενδειξασθε εις προσωπον των εκκλησιων.

[A little precaution]

9.1 Περι μεν γαρ της διακονιας της εις τους αγιους, περισσον μοι εστιν το γραφειν υμιν· 2 οιδα γαρ την προθυμιαν υμων, ην υπερ υμων¹⁴ καυχωμαι Μακεδοσιν, οτι Αχαια παρεσκευασται απο περυσι, και ο εξ υμων ζηλος ηρεθισεν τους πλειονας. 3 Επεμψα δε τους αδελφους ινα μη το καυχημα ημων το υπερ υμων κενωθη εν τω μερει τουτω, ινα καθως ελεγον, παρεσκευασμενοι¹⁵ ητε 4—μη πως, εαν ελθωσιν συν εμοι¹⁶ Μακεδονες και ευρωσιν υμας απαρασκευαστους, καταισχυθημεν ημεις (ινα μη λεγωμεν υμεις!) εν τη υποστασει ταυτη της καυχησης. 5 Αναγκαιον ουν ηγησαμην παρακαλεσαι τους αδελφους, ινα προελθωσιν εις

¹ ημας 18,35,141,204,386,444,928,986,1249,1855,1865,2466,2554,2587,2723

υμας [60%] 35,201,444,824,928,1072,1075,1548,1637,1725,1740,1855,1864,1892,1897,2352,2587

² πλουτησητε || πλουτεσητε 2466

³ υμιν συμφερει || ~ 21 1072

⁴ το || τουτο 1548

⁵ ει || η 1892

⁶ ει γαρ η || ~ 32 1072

⁷ ο || --- [39%] 18,201,1100,1725

⁸ ηλαττωησεν || ηλαττωημεν 1892

⁹ διδοντι || δοντι [34%] 1725

¹⁰ ο || --- [1%] 1072,1548

¹¹ ημας || υμας [15%] 141,201,824,1072,1075,1637,1864,2352

¹² αδροτητι || αδροτητι [5%] 201,824

¹³ εις αυτους 1249^m || --- 928,1249,1855

¹⁴ υμων || ημων 1892

¹⁵ παρεσκευασμενοι || παρασκευασμενοι [20%] 1072,1725

¹⁶ συν εμοι 1249^m || --- 928,1249,1855

2 Corinthians

ύμας και προκαταρτισωσιν την προκατηγγελεμεινην ευλογιαν ύμων, ταυτην έτοιμην ειναί, ούτως ώς¹ ευλογιαν και μη ώς² πλεονεξίαν.

[Kingdom economics]

6 Τουτο δε, ό σπειρων φειδομενωσ φειδομενωσ και θερισει, και ό σπειρων επ' ευλογιαίς επ' ευλογιαίς και θερισει. 7 Έκαστος καθωσ προαιρειται τη καρδια, μη εκ λυπησ ή εξ αναγκησ, ίλαρον γαρ δοτην αγαπα ό Θεοσ. 8 Δυνατοσ δε ό Θεοσ πασαν χαριν περισσευσαι εις ύμασ, ίνα εν παντι παντοτε πασαν αυταρκειαν εχοντεσ περισσευητε εισ παν εργον αγαθου· 9 καθωσ γεγραπται: “Έσκορπισεν, εδωκεν τοισ πεινησιν· ή δικαιοσυνη αυτου μενει εισ τον αιωνα.”

10 Ό δε επιχορηγων σπερμα τω σπειροντι και αρτον εις βρωσιν χορηγησαι, και πληθυναι τον σπορον ύμων και αυξησαι τα γεννηματα³ τησ δικαιοσυνησ ύμων· 11 εν παντι πλουτιζομενοι εισ πασαν άπλοτητα, ήτισ κατεργαζεται δι' ήμων⁴ ευχαριστιαν τω Θεω. 12 Ότι ή διακονια τησ λειτουργιασ ταυτησ ου μονον εστιν προσαναπληρουσα τα υστερηματα των άγιων, αλλα και περισσευουσα δια πολλων ευχαριστιων τω Θεω 13—δια τησ δοκιμησ τησ διακονιασ ταυτησ, δοξαζοντεσ τον Θεον επι τη ύποταγη τησ όμολογιασ ύμων εισ το ευαγγελιον του Χριστου, και άπλοτητι τησ κοινωνιασ εισ αυτουσ και εισ παντασ—14 και αυτων δεησει υπερ ύμων, επιποθουντων ύμασ δια την υπερβαλλουσαν χαριν του Θεου εφ' ύμιν.

15 Χαρισ δε τω Θεω επι τη ανεκδιγητω αυτου δωρεα!

[Paul's defense of his apostolic authority]

[Weapons of spiritual warfare]

10.1 Αυτοσ δε εγω, Παυλοσ, παρακαλω ύμασ δια τησ πραοτητοσ και επιεικειασ του Χριστου (όσ κατα προσωπον μεν ταπεινοσ εν ύμιν, απων δε θαρρω⁵ εις ύμασ). 2 Δεομαι δε, το μη παρων θαρρησαι τη πεποιθησει ή λογιζομαι τολμησαι επι τινασ τουσ λογιζομενουσ ήμασ ώσ κατα σαρκα περιπατουντασ. 3 Εν σαρκι γαρ περιπατουντεσ, ου κατα σαρκα στρατευομεθα, 4 τα γαρ όπλα τησ στρατειασ ήμων ου σαρκικα, αλλα δυνατα τω Θεω προς καθαιρεσιν οχυρωματων· 5 λογισμουσ καθαιρουντεσ και παν ύψωμα επαιρομενοι κατα τησ γνωσεωσ του Θεου· και αιχμαλωτιζοντεσ παν νοημα εισ την ύπακοην του Χριστου· 6 και εν έτοιμω εχοντεσ εκδικησαι πασαν παρακοην, όταν πληρωθη ύμων ή ύπακοη.

[Paul is criticized]

7 Τα κατα προσωπον βλεπετε? Ει τισ πεποιθεν έαυτω Χριστου ειναί, τουτο λογιζεσθω παλιν αφ' έαυτου, ότι καθωσ αυτοσ Χριστου, ούτωσ και ήμεισ Χριστου. 8 Εάν τε γαρ και περισσοτερον τι καυησωμαι⁶ περι τησ εξουσιασ ήμων (ήσ εδωκεν ό Κυριοσ ήμιν εισ οικοδομην, και ουκ εισ καθαιρεσιν ύμων), ουκ αισχυνησομαι,⁷ 9 ίνα⁸ μη δοξω ώσ αν εκφοβειν ύμασ δια των επιστολων. 10 Ότι, “Αί μεν επιστολαι”, φησιν, “βαρειαι και ισχυραι, ή δε παρουσια του σωματοσ ασθινησ, και ό λογοσ εξουθενημενοσ.” 11 Τουτο λογιζεσθω ό τοιουτοσ, ότι οίοι εσμεν τω λογω δι' επιστολων αποιντεσ, τοιουτοι και παροντεσ τω εργω.

[Proper limits for boasting]

12 Ου γαρ τολμωμεν εγκριναι ή συγκριναι έαυτουσ τισιν των έαυτουσ συνιστανουντων· αλλα αυτοι, εν έαυτοις έαυτουσ μετρουντεσ και συγκρινοντεσ έαυτουσ έαυτοις, ου συνιουσιν. 13 Ημεισ δε ουχι εισ τα αμετρα καυησομεθα, αλλα κατα το μετρον του κανονοσ ού έμερισειν ήμιν ό Θεοσ μετρον, εφικεσθαι αχρι⁹ και ύμων. 14 Ου γαρ ώσ μη¹⁰ εφικνουμενοι εισ ύμασ υπερεκτεινομεν έαυτουσ, αχρι γαρ και ύμων εφθασαμεν εν τω ευαγγελιω του Χριστου· 15 ουκ

¹ ώσ || --- 1072

² ώσ || εις 2466

³ γεννηματα || γεννηματα [6%] 328,386,444,928,1249,1548,1725,1732,1855,2554°,2587

⁴ ήμων || υμων 1892

⁵ θαρρω || θαρρων 1892

⁶ καυησωμαι || καυησομαι [15%] 1892

⁷ ουκ αισχυνησομαι || ου καταισχυνησομαι 1740

⁸ ίνα || 1 δε [7%] 1892°

⁹ αχρι || μεχρι 1892

¹⁰ ώσ μη || ~ 21 986

2 Corinthians

εις τα αμετρα καυχωμενοι εν αλλοτριους κοποις, ελπιδα δε¹ εχοντες, αυξανομεινης² της πιστεως υμων, εν υμιν μεγαλυθηται κατα τον κανονα ημων εις περισσειαν, 16 εις τα υπερεκεινα³ υμων ευαγγελισασθαι (ουκ εν αλλοτριω κανονι εις τα ετοιμα καυχησασθαι).

17 “Ο δε καυχωμενος, εν Κυριω καυχασθω.” 18 Ου γαρ ο εαυτον συνιστων, εκεινος εστιν δοκιμος, αλλ’ ον ο Κυριος συνιστησιν.

[A godly jealousy]

11.1 Οφελον ανειχεσθε⁴ μου μικρον τη αφροσυνη· αλλα και ανεχεσθε μου. 2 Ζηλω γαρ υμας Θεου ζηλω, ηρμοσαμην γαρ υμας ενι ανδρι παρθενον αγνην παραστησαι τω Χριστω. 3 Φοβουμαι δε μη πως, ως ο οφεις Ευαν εξηπατησεν εν τη πανουργια αυτου, ουτως φθαρη τα νοηματα υμων απο της απλοτητος της εις τον Χριστον. 4 Ει μεν γαρ ο ερχομενος αλλον Ιησουν κηρυσσει ον ουκ εκηρυξαμεν, η πνευμα ετερον λαμβανετε ο ουκ ελαβετε, η ευαγγελιον ετερον ο ουκ εδεξασθε, καλως ηνειχεσθε.

[Paul ministered without charge]

5 Λογιζομαι γαρ μηδεν υστερηκεναι των υπερλιαν αποστολων. 6 Ει δε και ιδιωτης τω λογω, αλλ’ ου τη γνωσει—αλλ’ εν παντι φανερωθεντες εν πασιν εις υμας. 7 Η αμαρτιαν εποιησα εαυτον⁵ ταπεινων ινα υμεις υψωθητε, οτι δωρεαν το του θεου ευαγγελιον ευηγγελισαμην⁶ υμιν? 8 Αλλας εκκλησιας εσυλησα, λαβων οψωνιον προς την υμων διακονιαν, 9 και παρων προς υμας και υστερηθεις, ου κατεναρκησα ουδενος· το γαρ υστερημα μου προσανεπληρωσαν οι αδελφοι, ελθοντες απο Μακεδονιας. Και εν παντι αβαρη υμιν⁷ εμαυτον ετηρησα, και τηρησω.⁸

[Exposing deceivers]

10 Εστιν αληθεια Χριστου εν εμοι: οτι η καυχησις αυτη⁹ ου φραγησεται¹⁰ εις εμε εν τοις κλιμασιν της¹¹ Αχαιας. 11 Δια τι? Οτι ουκ αγαπω υμας? Ο Θεος οιδεν! 12 Ο δε ποιω, και ποιησω, ινα εκκοψω την αφορμην των θελοντων αφορμην, ινα εν ω¹² καυχωνται ευρεθωσιν καθως και ημεις. 13 Οι γαρ τοιουτοι ψευδαποστολοι, εργαται δολιοι, μετασχηματιζομενοι εις αποστολους Χριστου. 14 Και ου θαυμαστον, αυτος γαρ ο Σατανας μετασχηματιζεται εις αγγελον φωτος. 15 Ου μεγα ουν ει και οι διακονοι αυτου μετασχηματιζονται ως διακονοι δικαιοσυνης, ων το τελος εσται κατα τα εργα αυτων.

[A little ‘necessary’ boasting]

16 Παλιν λεγω, μη τις με δοξη¹³ αφρονα ειναι. Ει δε μη γε, καν ως αφρονα δεξασθε με, ινα καγω μικρον τι¹⁴ καυχησωμαι.¹⁵ 17 Ο λαλω, ου λαλω κατα Κυριον, αλλ’ ως εν αφροσυνη, εν ταυτη τη υποστασει της καυχησεως. 18 Επει πολλοι καυχωνται κατα την σαρκα,¹⁶ καγω καυχησομαι 19 (ηδεως γαρ ανεχεσθε των αφρονων, φρονιμοι οντες!). 20 Ανεχεσθε γαρ ει τις υμας καταδουλοι, ει τις κατεσθιει, ει τις λαμβανει, ει τις επαιρεται, ει τις υμας εις προσωπον δαιρει! 21 Κατα ατιμιαν λεγω, ως οτι ημεις ησθηνησαμεν.

Εν ω δ’ αν τις τολμα (εν αφροσυνη λεγω), τολμω καγω. 22 Εβραιοι εισιν? Καγω. Ισραηλιται εισιν? Καγω. Σπερμα Αβρααμ εισιν? Καγω. 23 Διακονοι Χριστου εισιν?

¹ δε || --- [25%] 1740

² αυξανομεινης || αυξομεινης 201

³ υπερεκεινα || υπερεπεκεινα [5%] 986

⁴ ανειχεσθε || ηνειχεσθε 444

⁵ εαυτον || εμαυτον [78%] 141,386,444,1249,1725,1732,1855,2554^c

⁶ το του θεου ευαγγελιον ευηγγελισαμην || ~ 51234 2466 (perhaps trying to fix up an homoioarcton)

⁷ υμιν || --- [1%] 986

⁸ εμαυτον ετηρησα και τηρησω || ~ 2341 141

⁹ αυτη || αυτη 1637

¹⁰ φραγησεται || φραγησετε 2466

¹¹ της || τοις 1548

¹² εν ω || --- 986

¹³ με δοξη || ~ 21 928,1249

¹⁴ καγω μικρον τι || ~ 231 [7%] 2352

¹⁵ καυχησωμαι || καυχησομαι 1855 (apparently)

¹⁶ κατα την σαρκα || --- 386 (homoioarcton?)

2 Corinthians

(παραφρονων λαλω) Ὑπερ ἐγώ: ἐν κοποις περισσοτερωσ, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλουτωσ, ἐν φυλακαῖς περισσοτερωσ, ἐν θανατοῖς πολλακῖς 24—ὑπο Ἰουδαιων πεντακῖς τεσσαρακοντα παρα μιαν ἐλαβον· 25 τρις ἐρραβδισθη·¹ ἀπαξ ἐλιθασθη· τρις ἐναυαγησα (ινυχθημερον ἐν τῷ βυθῷ πεποιηκα)—26 ὀδοιποριαῖς πολλακῖς, κινδυνοῖς ποταμῶν, κινδυνοῖς ληστων, κινδυνοῖς ἐκ γενουσ, κινδυνοῖς ἐξ ἐθνῶν, κινδυνοῖς ἐν πολει, κινδυνοῖς ἐν ἐρημια, κινδυνοῖς ἐν θαλασση, κινδυνοῖς ἐν ψευδαδελφοῖς· 27 ἐν κοπῷ καὶ μοχθῷ, ἐν ἀγρυπνιαῖς πολλακῖς, ἐν λιμῷ καὶ διψει, ἐν ἰηστειαισ πολλακῖς, ἐν ψυχει καὶ γυμνοτητι—28 χωρις τῶν παρεκτοσ, ἢ ἐπισυστασισ μου ἢ καθ' ἡμεραν, ἢ μεριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. 29 Τίς ἀσθενει, καὶ οὐκ ἀσθενῶ? Τίς σκανδαλιζεται, καὶ οὐκ ἐγώ πυρουμαι?

[When I am weak, then I am strong]

30 Εἰ καυχασθαι δεῖ, τὰ τῆσ ἀσθενειασ μου καυχησομαι. 31 Ὁ Θεοσ καὶ Πατηρ τοῦ Κυριοῦ² Ἰησοῦ Χριστοῦ οἶδεν, ὃ ὧν εὐλογητοσ εἰσ τοὺσ αἰῶνασ, ὅτι οὐ ψευδομαι. 32 Ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθναρχησ Ἀρετα τοῦ βασιλεωσ ἐφρουρει τὴν Δαμασκηνῶν πολιν, πιασαι με θελῶν· 33 καὶ δια θυριδοσ ἐν σαργαῖη ἐχαλασθη δια τοῦ τειχοῦσ καὶ ἐξεφυγον τὰσ χεῖρασ αὐτοῦ.

[A visit to the third heaven]

12.1 Καυχασθαι δεῖ³ οὐ συμφερει μοι. Ἐλευσομαι γαρ εἰσ οπτασιασ καὶ ἀποκαλυψεῖσ Κυριοῦ. 2 Οἶδα ἀνθρωπον ἐν Χριστῷ προ ἐτῶν δεκατεσσαρων—εἰτε ἐν σωματι οὐκ οἶδα, εἰτε ἐκτοσ τοῦ⁴ σωματοσ οὐκ οἶδα, ὁ Θεοσ οἶδεν—ἀρπαγεντα τον τοιοῦτον ἕωσ τριτοῦ ουρανοῦ. 3 Καὶ οἶδα τον τοιοῦτον ἀνθρωπον—εἰτε ἐν σωματι, εἰτε ἐκτοσ τοῦ σωματοσ οὐκ οἶδα, ὁ Θεοσ οἶδεν—4 ὅτι ἤρπαγη⁵ εἰσ τον Παραδεισον καὶ ἠκουσεν ἀρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξον ἀνθρωπῷ λαλῆσαι. 5 Ὑπερ τοῦ τοιοῦτου καυχησομαι, ὑπερ δε ἐμαυτοῦ οὐ καυχησομαι, εἰ μὴ ἐν ταισ ἀσθενειαισ μου. 6 Ἐὰν γαρ θελήσω καυχησασθαι, οὐκ ἐσομαι ἀφρων, ἀληθειαν γαρ ἐρω· φειδομαι δε, μὴ τισ εἰσ ἐμε λογισηται⁶ ὑπερ ὃ βλέπει με ἢ ἀκουει τι ἐξ ἐμοῦ.

[The 'thorn in the flesh']

7 Καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλυψεῶν, ἵνα μὴ ὑπεραιρωμαι, ἐδοθη μοι σκολοψ τῇ σαρκι, ἀγγελοσ Σαταν ἵνα με κολαφιζῇ—ἵνα μὴ ὑπεραιρωμαι. 8 Ὑπερ τουτοῦ τρισ τον Κυριον παρεκαλεσα ἵνα ἀποστη ἀπ' ἐμοῦ. 9 Καὶ εἰρηκεν μοι, “Ἄρκει σοι ἡ χάρισ μου, ἢ γὰρ δυναμισ μου ἐν ἀσθενεια τελειουται.” Ἦδιστα οὖν μαλλον καυχησομαι ἐν ταισ ἀσθενειαισ μου, ἵνα ἐπισκηνωση ἐπ' ἐμε ἡ δυναμισ τοῦ Χριστοῦ. 10 Διο, εὐδοκῶ ἐν ἀσθενειαισ, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀναγκαισ, ἐν διωγμοῖσ, ἐν στενοχωριαῖσ, ὑπερ Χριστοῦ. Ὅταν γαρ ἀσθενῶ, τότε δυνατοσ εἰμι.

[Apostolic signs were produced]

11 Γεγονα ἀφρων καυχῶμενοσ· ὑμεῖσ με ἠναγκασατε! Ἐγώ γαρ ὠφειλον ὑφ' ὑμῶν συνιστασθαι, οὐδεν⁷ γαρ ὕστερησα τῶν ὑπερλιαν ἀποστολῶν, εἰ καὶ οὐδεν εἰμι. 12 Τὰ μεν σημεια τοῦ ἀποστολοῦ⁸ κατεργασθη⁹ ἐν ὑμῖν ἐν πασῇ ὑπομοῖη, ἐν σημειοῖσ καὶ τερασι καὶ δυναμεσιν. 13 Τί γαρ ἐστιν ὃ ἠττηθητε, ὑπερ τὰσ λοιπάσ ἐκκλησιασ, εἰ μὴ ὅτι αὐτοσ ἐγώ οὐ κατεναρκησα ὑμῶν? Χαρισασθε μοι τὴν ἀδικιαν ταυτην.

[Still not burdening]

14 Ἴδου, τριτον ἔτοιμῶσ ἐχω ἐλθειν πρὸσ ὑμασ, καὶ οὐ καταναρκησω ὑμῶν. Οὐ γαρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλ' ὑμασ—οὐ γαρ ὀφειλει τα τεκνα τοῖσ γονευσιν θησαυριζειν, ἀλλ' οἱ γονεῖσ¹⁰ τοῖσ τεκνοισ. 15 Ἐγώ δε ἠδιστα δαπανησω καὶ ἐκδαπανηθησομαι ὑπερ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, εἰ καὶ περισσοτερωσ ὑμασ ἀγαπῶν, ἦττον ἀγαπῶμαι. 16 Ἐστω δε, ἐγώ οὐ κατεβαρησα

¹ ἐρραβδισθη 35° || ἐραβδισθη [55%] 35,204

² κυριοῦ || ἱ ἡμῶν [40%] 1249°

³ δεῖ || δεῖ [37%] 141,1892,2723

⁴ τοῦ || --- 2466

⁵ ἠρπαγη || ἠρπαγει 1892

⁶ λογισηται 201° || λογησηται [5%] 201

⁷ οὐδεν || οὐδενοσ 141

⁸ τοῦ ἀποστολοῦ || τῶν ἀποστολῶν 2466

⁹ κατεργασθη || κατηργασθη 18 || κατεργασται 1892

¹⁰ γονεῖσ || γονοῖσ 1072,1548

2 Corinthians

ύμας, ἀλλ' ὑπαρχῶν πανουργός, δολῶ ὑμας ἐλαβόν.' 17 Μὴ τινα ὦν ἀπεσταλκὰ πρὸς ὑμας, δι' αὐτοῦ ἐπλεονεκτήσα ὑμας? 18 Παρεκαλέσα Τίτον καὶ συναπεστείλα τον ἀδελφόν—μητι ἐπλεονεκτήσεν¹ ὑμας Τίτος? Οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν,² οὐ τοῖς αὐτοῖς ἰχνέσιν?

[A little veiled threatening]

19 Πάλιν δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογουμέθα? Κατενώπιον τοῦ Θεοῦ, ἐν Χριστῷ, λαλοῦμεν· τὰ δὲ πάντα, ἀγαπῆτοι, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. 20 Φοβουμαι γὰρ μὴ πῶς ἐλθὼν οὐχ οἴους θελῶ εἶρω ὑμας, καγὼ εὔρεθω ὑμῖν οἶον οὐ θελετε—μὴ πῶς ἐρις,³ ζῆλοι, θυμοί, ἐριθείαι, καταλαλῖαι, ψιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι—21 μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώσῃ⁴ ὁ Θεὸς μου πρὸς ὑμας, καὶ πευθῆσω πολλοὺς τῶν προημαρτηκότων καὶ μὴ μετανοήσαντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ ἧ ἐπραξάν.

[I will not spare]

13.1 Τρίτον τοῦτο ἐρχομαι πρὸς ὑμας. “Ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν σταθῆσεται πᾶν ῥῆμα.” 2 Προειρήκα καὶ προλέγω, ὡς παρῶν το δευτέρου, καὶ ἀπῶν νυν γράφω τοῖς προημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς πασίν: ὅτι εἰν ἐλθῶ εἰς τὸ πάλιν, οὐ φείσομαι, 3 ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλούντος Χριστοῦ—ὃς εἰς ὑμας οὐκ ἀσθενεῖ, ἀλλὰ δυνατεῖ⁵ ἐν ὑμῖν 4 (καὶ γὰρ εἰ⁶ ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῆ ἐκ δυναμῆος Θεοῦ). Καὶ γὰρ⁷ ἡμεῖς ἀσθενούμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ζήσομεθα συν αὐτῷ ἐκ δυναμῆος Θεοῦ εἰς ὑμας.⁸

[Examine yourselves]

5 Ἐαυτοὺς πειραζέτε εἰ ἐστε ἐν τῇ πίστει· ἑαυτοὺς δοκιμαζέτε. Ἡ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑμῖν ἐστίν;—εἰ μὴτι ἀδοκιμοὶ ἐστε. 6 Ἐλπίζω δὲ ὅτι γινώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμεν ἀδοκιμοί.

7 Εὐχομαι⁹ δὲ πρὸς τὸν Θεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμας κακὸν μῆδεν· οὐχ ἵνα ἡμεῖς¹⁰ δοκιμοὶ φανώμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε (ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδοκιμοὶ ὤμεν). 8 Οὐ γὰρ δυναμέθα τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. 9 Χαιρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενώμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ἦτε. Τοῦτο δὲ καὶ εὐχομέθα, τὴν ὑμῶν καταρτίσιν.¹¹ 10 Διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπῶν γράφω, ἵνα παρῶν μὴ ἀποτομῶς χρῆσωμαι, κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκεν μοι ὁ Κύριος, εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαιρέσιν.

[Conclusion]

13.11 Λοιπὸν, ἀδελφοί, χαιρετε· καταρτιζέσθε· παρακαλεῖσθε· τὸ αὐτὸ φρονεῖτε· εἰρηνεύετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς¹² εἰρήνης ἐσται μεθ' ὑμῶν.

12 Ἀσπασασθε ἀλλήλους ἐν ἁγίῳ φιληματι.¹³

13 Ἀσπάζονται ὑμας οἱ ἅγιοι πάντες.

14 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ,¹⁴ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ἀμην.¹⁵

¹ ἐπλεονεκτήσεν || ἐπλεονεκτήσεν 2352

² περιεπατήσαμεν || ἐπεριπατήσαμεν 2466

³ ἐρις || ἐρεῖς [55%] 1855°

⁴ ταπεινώσῃ || ταπεινώσει (49.2%) 1075

⁵ δυνατεῖ || δυνατοί [2%] 141,1249

⁶ εἰ || 1 καὶ 141,1637

⁷ γὰρ 1637° || --- 1637 || 1 καὶ 141

⁸ ἐκ δυναμῆος θεοῦ εἰς ὑμας || 1234 ἡμας 386 || ~ 45123 141

⁹ εὐχομαι || εὐχομέθα 1725

¹⁰ ἡμεῖς || ὑμεῖς 1855°

¹¹ καταρτίσιν || καταρτήσιν [30%] 824

¹² τῆς || --- [70%] 141

¹³ ἁγίῳ φιληματι || ~ 21 [20%] 141,986

¹⁴ θεοῦ || 1 καὶ πατρός 1892

¹⁵ The Greek font used is Bwgrkl and may be downloaded free from <http://www.bibleworks.com>.